

**Lvdovici Molinæ, E Societate Iesv Theologiæ Doctoris, &
Professoris, Commentaria, In primam D. Thomæ partem**

Molina, Luis de

Lugduni, 1622

Articvlvs II. Vtrum potentia Dei sit infinita. artic. 2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73915](#)

Secundum.

Ad secundum, concessa maiori & minori, ne-ganda est consequentia: Solum enim probat, res creatas non emanare immediatè à voluntate diui-na tamquam à principio efficiente actionem transiuntem quatenus potentia est, qua res creatae prouiduntur.

Tertium.

Ad tertium neganda est maior: volitio namque nostra non est efficax, vt eo ipso, quod vult aliquid esse ad extra, illud sit, & ob id nos, prater potentia voluntatis & velle indigemus exequitrice potentiæ, qua id, quod volumus mādemus exequitioni. In Deo autē velle est efficax, vt eo ipso, quod vult esse aliquid certo loco & tēpore, adueniente tali tēpore, illud sit; & idē prater intellectum, voluntatem, ac volitionem, non indiget potentia alia exequitrice.

ARTICVLVS I.

Vtrum potentia Dei sit infinita.

Potentiam
Dei esse infi-
nitam.

ONCLVSI O affirms: estque certissima, quoniam cūm potentia diuina non sit aliud à diuina essentia; sicut essentia est infinita vt q.7. ostensum est, ita etiam potentia. Porro eo loco adductæ sunt rationes naturales, quibus probatur, tam essentiam, quām potentiā Dic, esse infinitam. Potest etiā cōclūsio huius articuli probari, tum ex testimonio Scripturæ & Conciliorum q. cit. adductis, ut etiam ex iis, quib. conclusio sequentis articuli demonstrabitur. Etenim si Deus potentiam finitam haberet, pro quantitate potentiae posset solum certa quādā facere simul, & per consequens non esset omnipotens.

Potentia
Dei non est
frustra, &lo
Deus nō hab
vñquā crea
pt.

Notanda est responsio D. Thomæ ad secundum, ubi docet: Eto Deus statuisset nihil vñquam creare, nihilominus potentia ipsius non esset frustra. Quoniam id dicir frusta, quod ordinatur ad finem, cūmque non aliquid equitur: quare cūm potentia diuina non ordinetur ad finem, quemadmodum creaturae collata sunt à Deo vt sunt propter operationem vel effecta: sit, vt potentia non esset frustra, esto nihil vñquam operareretur.

ARTICVLVS III.

Vtrum Deus sit omnipotens.

In Deo esse
omnipoten-
tiam.

ONCLVSI O est affirmans, & de fide, vt ex testimonio sequentibus est manifestum. Gen. 15. Ego Deus omnipotens. & cap. 18. Numquid Deo quicquam est difficile. Exodi 25. Omnipotens nomen eius. Iob. 42. Scio quia omnia potes. Ecclesiast. 1. Vnus est altissimus, creator omnium, omnipotens. Marth. 19. Apud Deum omnia possibilia sunt. Luc. 1. Non erit impossibile apud Deum omne verbum. In vitroque symbolo Apostolorum, & Niceno, Patrem omnipotentem. In symbolo Athanasii, Omnipotens Pater, omnipotens Filius, omnipotens Spiritus sanctus. In Concilio Lateranensi cap. Firmiter. de summa Trinitate & fide Catholica. Vnus est Deus immensus, incomprehensibilis, omnipotens.

Omnipoten-
tiam esse Deū
quid.

Deum omnipotentem esse, non est aliud, quām posse id omne, quod esse potest. Duobus autem modis potest dici aliiquid esse posse. Vno, comparatione potentie, quia videlicet datur potentia, per quam esse posse. Altero, secundum se, quia spectata natura ipsius, nihil repugnat id esse in rerum natura, siue detur potentia, per quam esse possit, siue ex eo capite esse nequeat, quod non detur potentia, per quam esse possit. Quemadmodum si in rerum

natura solum essent vires sentientes, neque ullus daretur intellectus, res incorporeæ non essent cognoscibles, quasi existeret potentia per quam cognosci possent: essent tamen cognoscibles secundum se: quia, quantum est ex sua natura, cognosci possent, vt patet, si daretur supra sensum vis intelligens, per quam cognoscerentur. Id omne dicitur posse esse secundo modo, quod in le spectatu produci potest, quin sequatur contradicatio, atque adeò secundum le concepi potest sub ratione entis, hoc est, rei quæ ex le esse non repugnat, siue detur potentia, per quam produci valeat, siue non. Quod ve-ro inuoluit contradictionem, quemadmodum secundum se rationem entis habere non potest, ita neque notitia fiduciaua concipi potest tamquam res, quæ vlla ratione redaci ad actu valeat. Ideo, vt Angelus Lucæ 1. beata virginis exprimeret, Deum ea ratione omnipotentem esse, quia potest id omne, quod secundo modo explicato esse potest, dixit, Non erit impossibile apud Deum omne verbi, id est, omne quod mente, in ratione entis, cōcipi potest, aut omnis res: nōnamq; verbum, frequentissimè sumuntur in literis sanctis pro re, vt q. 27. art. 1. ostendimus. Potest etiam locus ille exponi, vt sit sensus: Non erit impossibile apud Deum omne verbum, quod scilicet dixerit se esse facturum: quasi diceret Angelus, potens est Deus implere, quidquid ipse promiserit.

His ita confititur, in tripli sensu: tamet ab aliis duo tantum distinguantur, quarti potest, an Deus sit omnipotens. Primus est, an ita sit omnipotens, vt per se, vel interuentu causarum secundarum, possit omnia quæ per quamcumque potentiam esse possunt. Atque in hoc sensu confitentur omnes, evidens esse in lumine naturali, Deum omnipotentem esse. Ut enim q. 2. art. 3. latè ostendimus, clarum est à Deo optimo maximo, vt à primâ causa, fonte, atque origine totius est, cetera omnia emanantur: quare per se, vel interuentu causarum secundarum, potest ea omnia facere: quæ per quamcumque potentiam esse possunt. Neque id negant, etiam hi philosophi, qui existimant Deum agere ex necessitate naturae: id est, quæ interuentu causarum secundarum facit.

Secundus sensus est, an ita sit omnipotens, vt per se ipsum possit id omne efficere immediatè, quod cuiusvis potentie viribus esse potest. In hoc sensu in primis Aristoteles ceterique philosophi, qui Deum agere ex necessitate natura afferuntur, cōsequenter dicent, Deum non esse omnipotentem. Etenim si ex necessitate natura ageret, & quæ interuentu causarum secundarum producitur, le solo potuisse immediate producere, ea omnia produxisser simul ex aeternitate, & per consequens nihil interuentu causarum secundarum progressi temporis fieret.

Deinde Scot. & Gabr. in 1. d. 42. licet firmissime teneat, Deū hoc modo esse omnipotentem: addunt tamen id nondū rationibus naturalibus esse demonstratum. Licet enim in lumine naturali euidetur probetur, omnem vim & potentiam cauſe secunda, quin & oram illius perfectionem contineri eminenter in Deo, tamquam in prima causa, fonte, & origine, à quo omnia emanantur, id que argumentum sat probabile esse fateantur, vt probes, quicquid interuentu causarum secundarum fit à solo Deo posse producere; negant tamen id argumentum esse demotstrandum: quandoquidem in sole, inquit, continentur eminenter lumen quod ab eo emanat, & calor quem mediante lumine ulterius producit; & tamē sol non potest per seipsum immediatè calefacere, sed mediante lumine: homo etiam virtute continet in fe- semen.